

3

1723/IX/12

χ. Ιωάννη Αδάμη

978/φ 4r

πρβλ. 16

**Πρακτικό. Συντηρητική κατάσχεση («όπρισμα») παρακαταθήκης.
Εντολή. Πληρεξουσιότητα.**

// Έν'Ετει 1723. Μηνί Σεπτεμβρίου. 12.

^{2/} ||Έρχο||μεν(ος) ἔμπροσθεν τοῦ Κριτηρίου ἡμῶν, ὁ Γιανάκης υἱ(ὸς) τοῦ κῦρ Κω⁻³/στάκη Ότζη, βάνωντας τὸ πόλτουρόν του, ἐζήτησεν δικαιοσύνην,

^{4/} ὅτι κ(α)τ(ὰ) τὴν προσταγὴν τοῦ πατρός του ὁποῦ τοῦ ἔγραψεν ἀπὸ τὸ

^{5/} Ἀρβανιτοχώριν, νὰ εἶναι ὀπρισμένα ὅλα τὰ τζάβαλα ἐκεῖνα, ὅσα ^{6/} εἶναι

τοῦ μπασιᾶ Κυριάκη Κεφαλα, ἀφιμένα εἰς τὸ κουνάκι τοῦ κῦρ ^{7/} Γιάννη

Λεοντίου, καὶ χωρὶς τὴν εἰδησίν του, κανένας νὰ μὴν ἔχη ^{8/} νὰ βάλλῃ χέριν

εἰς αὐτὰ<.> Καὶ ἐγράφη εἰς ἔνδειξιν. [μον.]

^{9-10/} κοστακὺς κοστα νὴν προήστος· μάργαρήτης. γεωργή(ου).

στ. 3-7 Ασφαλιστικά μέτρα (όπρισμα)¹: συντηρητική κατάσχεση παρακαταθήκης του οφειλέτη από τον εντολοδόχο-ειδικό πληρεξούσιο του δανειστή εις χείρας του δεματοφύλακα.

στ. 7-8 Ο δανειστής δεσμεύει τα «τζάβαλα» που περιλαμβάνουν ρουχισμό, σκεύη, κλπ. χρήσιμα ατομικά είδη —όχι εμπορεύματα (πράγμα) ή, ενδεχομένως, τιμαλφή (εἰδίσματα). Η ανάληψή τους είναι δυνατή μόνο με την άδεια του δανειστή, ο οποίος με τον τρόπο αυτό θέλει να εξαναγκάσει τον οφειλέτη σε εξόφληση, διότι τα πράγματα καθ'εαυτά δεν έχουν μεγάλη χρηματική αξία για να ζητήσει την εκποίηση τους, αλλά μόνο χρηστική.

1. Για την έννοια βλ. ΕΚΣ, σ. 187.

4

1723/IX/15

χ. Ιωάννη Αδάμη

978/φ 4r

πρβλ. 1

**Πρακτικό. Προκαταρκτική εξέταση. Κατάθεση ανωμοτί.
Αγωγή κατ' αγνώστου.**

^{11/} Έτει τῷ αὐτῷ. μηνί Σεπτεμβρίῳ 15.

^{12/} ||Ο κῦ||ρ Κῶστας Ρουῖσος, καὶ Καλοκυριάκης Π(απ)α Θεοδωράνου,

φέρνωντας ¹³/ εἰς τὸ μέσον μας τὸν πρῶην φατοῦροντους Λάτζκον, ἀνερώτησάντον, ¹⁴/ ἴσως καὶ ἐκατάλαβεν ποτὲ, ἢ γνώρισεν ὄντας εἰς τὸ μπόλτι, ὅτι ¹⁵/ νὰ τοῦ ἔλειπεν τίποτες πράμμα ἢ μπάνια, μήπως καὶ γένη ὑπο-¹⁶/ψία διὰ τοῦτο εἰς τὸν νῦν πιασμένον νέμτζον, καὶ νὰ ἔχουν νὰ ¹⁷/ τὰ χαλεύσουν, καὶ ἀπεκρίθη ὁ Λάτζκος, ὅτι βέβαια δέν ἔχει κα-¹⁸/μίαν εἶδησιν, οὔτε ἐκατάλαβεν τίποτες τοιοῦτον ὁλότελα, εἰς τὸ ¹⁹/ ὁποῖον ἐπρωτεσταλόγησαν οἱ ἄνωθεν μπασιάδες τοῦ Λάτζκου διὰ ²⁰/ τὴν γενομένην ζημίαντους, καὶ ἐγράφη εἰς ἔνδ(ει)ξιν: [μον.]

²¹⁻²³/ κοστακυσ κοστα' νην προήστος', μάργαρήτης γεωργή(ου).

στ. 12-18 Στη διάρκεια εκκαθαρίσεως λογαριασμών μεταξύπραματευτών –το πιθανότερο συνεταίρων–, διαπιστώθηκε προφανώς παθητικό, που δεν δικαιολογούνταν από τα κατάστιχά τους. Η κατάθεση του πρώην φατούρου τους ζητήθηκε για να προσδιορισθεί ο κρίσιμος χρόνος για την εμφάνιση του ελλείματος.

στ. 19-20 Η αγωγή για αποζημίωση στρέφεται μάλλον κατά του σάξονα νέου υπαλλήλου (βλ. στ. 15-16) ή, ενδεχομένως, κατ'αγνώστου. Στο κείμενο της αποφάσεως γίνεται λόγος για αποκατάσταση της ζημίας –π.χ. λόγω αμελείας–, όχι για τιμώρηση αξιόποινης πράξης (π.χ. υπεξαίρεσεως), διότι στην τελευταία αυτή περίπτωση θα έπρεπε να ασκηθεί στο αρμόδιο σαξονικό δικαστήριο ποινική αγωγή¹.

1. Για την καθ'ύλην αρμοδιότητα της Κ βλ. ΕΚΣ, σσ. 96, 142, 212. Ο υπάλληλος υπέκειτο στο Κριτήριο και στο Δίκαιο της Κ, εντασσόμενος, δυνάμει, στο *status mercantilis* που αναγνωριζόταν στα μέλη της και σε όσους υπάγονταν στη δικαιοδοσία της βάσει των Προνομίων της. Η απαγόρευση που έδεταν τα δεσπίσματα στην πρόσληψη «τοπικών παιδιών» και «φατούρων» δικαιολογείται από την αδυναμία επιβολής ποινικών κυρώσεων σε μονίμους κατοίκους της Τρανσυλβανίας, υπαλλήλους των μελών, λόγω αναρμοδιότητας του Κριτηρίου της Κ. Βλ. π.χ. Θ. 22(1666) § κ', 23(1680) § ζ' (ΕΚΣ, σσ. 290, 293), ιδίως το Θ. 38(1723) § 6 (ό.π. σ. 336), το οποίο προβλέπει «νὰ μὴν κρατοῦμεν παιδιὰ του Τόπου τούτου... εἰς τὰ Μπόλτιά μας...μόνον ἀπ'ἀνάμεσόν μας Ρωμαιοπούλα, καὶ αὐτὰ νὰ ὑποτάζωνται ἀπὸ τὴν Κομπάνιαν, καὶ ὡσὰν σφάλλουν νὰ παιδεύωνται...».